

LAKIALOITE 81/2008 vp

Laki kansaneläkelain 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

PERUSTELUT

Aloite on osa vasemmistoliiton eduskuntaryhmän ehdottamaa toimeentuloturvan vähimmäisetuuksien yhtenäistämistä ja tuloköyhyyden vähentämiseen tähtäävää sosiaalipoliittista linjausta. Vähimmäisturvan osalta vasemmistoliiton eduskuntaryhmä ehdottaa perusturvan etuuksien yhtenäistämistä ja korottamista tällä hetkellä yksinäiselle tarkoitetun täyden kansaneläkkeen tasolle verottomana. Lisäksi ehdotamme, että näin korotettuja vähimmäisturvaetuusia ja kansaneläkettä edelleen korotettaisiin 100 eurolla kuukaudessa 1.7.2009 lukien.

Ensi vaiheessa vuoden 2009 alusta (1.1.—30.6.2009) ehdotamme vähimmäisetuuksien, kuten kansaneläkelaisissa tarkoitetun yksinäisen henkilön täyden kansaneläkkeen, kuukausitason korottamista nykyisestä 558,46 eurosta kuukaudessa 582,86 euroon kuukaudessa, mikä on arvioitu yksinäisen henkilön täyden kansaneläkkeen tasoksi 1.1.2009 (tässä inflaatiotarkistus 4,37 %). Vuoden alusta ehdottamamme inflaatiokorotus yksinäisen henkilön täyden kansaneläkkeen määrään olisi 24,40 euroa kuukaudessa.

Toisessa vaiheessa, 1.7.2009 lukien, ehdotamme kaikkien toimeentuloturvan vähimmäisetuuksien korottamista 100 eurolla, jolloin yksinäisen henkilön täyden kansaneläkkeen uusi taso olisi 682,86 euroa. 1.7.2009 etuutta nostettaisiin 100 eurolla kuukaudessa, jolloin tasoko-

rotus nykyiseen eläkkeeseen nähden olisi 124,40 euroa kuukaudessa.

Ehdotamme lisäksi avio- ja avoliitossa olevien eläkesyrjinnän lopettamista. Voimassa olevassa kansaneläkelaisissa avio- ja avoliitossa olevien puolisoiden eläke on 63 euroa kuukaudessa pienempi kuin yksinäisellä henkilöllä. Suomessa työeläkevähenteistä kansaneläkettä saa noin 686 000 eläkkeensaajaa, joista noin 110 000 elää pelkän kansaneläkkeen varassa. Kansaneläkkeen määrä on riippuvainen siviilisäädystä. Kansaneläkelain mukaan puolison kansaneläke on alhaisempi kuin yksin elävän kansaneläke. Yksin elävä eläkeläinen saa täyttä kansaneläkettä 558,46 ja puoliso 495,35 euroa kuukaudessa.

Suomessa sosiaalimenojen taso bruttokansantuotteen arvoon suhteutettuna on kansainvälisesti vertaillen vaatimaton. Kansainvälisessä vertailussa Suomen sosiaalimenot ovat selvästi alemmalla tasolla kuin muissa Pohjoismaissa, Saksassa ja Ranskassa. Vertailun tulos ei johdu tilastointitapojen eroista. Suomessa useimmat etuudet ovat veronalaisia eikä verotukia ole lainkaan toisin kuin useissa vertailumaissa. Pienten sosiaalimenojen tärkein selitys on sosiaaliturvaetuuksien alhainen taso. Monien tutkijoiden mielestä havainto sosiaalimenojen alhaisesta tasosta bkt-arvoon nähden Suomessa on selkeästi yhteydessä köyhyysasteen ja tuloerojen kasvuun.

1990-luvun talouslaman ja kannustamiseen tähdänneen politiikan seurauksena toimeentuloturvan vähimmäisetuuksein korottamiselle ei ole löytynyt poliittista tukea.

Vasemmistoliiton eduskuntaryhmän mielestä köyhyyden ja toimeentulovaikeuksien vähentämiseksi kaikkein pienituloisimpien tulonsiirtojen todellista ostovoimaa on vihdoin lähdetävä parantamaan.

Tässä aloitteessa tehtyjen ehdotusten lisäksi eläkkeensaajien asumistuesta annettuja säännöksiä on tarkistettava, jotta etuuksien korotukset eivät leikkaisi asumistukea. Ehdotuksemme tavoitteena on syyperusteisten vähimmäisetuuk-sien saajien toimeentulotukiriippuvuuden oleel-

linen vähentäminen ja etuustasojen jälkeenjää-neisyyden korjaaminen. Monissa vähim-mäisetuuksissa jälkeenjääneisyys on noin 30 prosentin suuruusluokkaa 15 viime vuoden ajal-ta.

Kahdessa muussa aloitteessamme olemme eh-dottaneet toimeentulotuen tason korotusta 100 eurolla kuukaudessa ja toimeentulotukiperheen saaman lapsilisän tekemistä tuloksi, jota ei lei-kattaisi etuutta saavan perheen toimeentulotues-ta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan la-kiehdotuksen:

Laki

kansaneläkelain 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 11 päivänä toukokuuta 2007 annetun kansaneläkelain (568/2007) 19 §, sellaisena kuin se on laissa 1151/2007, seuraavasti:

19 §

Kansaneläkkeen määrä

Täysimääräinen kansaneläke on 582,86 euroa kuukaudessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2009.

Lain 19 §:ssä tarkoitettua täysimääräistä kan-saneläkettä korotetaan 100 eurolla 1.7.2009 lu-kien.

Helsingissä 16 päivänä syyskuuta 2008

Minna Sirnö /vas
Mikko Kuoppa /vas
Erkki Virtanen /vas
Merja Kyllönen /vas
Matti Kauppila /vas
Matti Kangas /vas

Markus Mustajärvi /vas
Annika Lapintie /vas
Kari Uotila /vas
Pentti Tiusanen /vas
Paavo Arhinmäki /vas
Unto Valpas /vas

LA 81/2008 vp — Minna Sirnö /vas ym.

Martti Korhonen /vas

Veijo Puhjo /vas